

Kavamatuqait-Kanatap Aviktuurviit-Ukiuqtaqtumi Aviktuurviit Ministat Katimadjutimingnit Titiraa

Atia: Kanatian Katimayiita Ministat Avatiliqiyitkunni (CCME mik taivagaat):
Katimayiuyut Ministat Katimadjutaanni

Havakvia: Avatiliriyitkut

Ilauyut: Joe Savikataaq; Ministauyuq Avatiliqiyitkunni
Ron Elliot, Ministat Ikayuqta
David Akeeagok; Tugliuyuq Ministamun
Bob Carson; Tugliukaffukhimayuq Ministamut, Kavamaliqiyitkut

Katimadjutimingnit Qanurinmanggaat/Hadjamin Pidjutihimayut:

1 HILAUP AADLANGGUQTIRNINGANUT

Ministat ihumaliuqtut uuminga *Piliuqhimayukhamik Tamainnut Kanatian Havaakhainnut Halummahimmaangnikkut Hilaup Aadlangguktirninganutlu*, aullaqtirilraaqhutik

ilangginni katimadjutikhainni alungngup puyua akiqhatigut uqariplugitlu pidjutaita. Kanata tunikhaiyut titiqqamik " *Tamainnut Kanatian Qanuqtun Pivikhaa Akiqhaatigut Alungngup Puyuinik*" (ilaliutihimayuq) uuktulikhutik piumayainnik alungngup puyua akikhainnut uqaqhutiklu Kanatap Anggiyuqqaayuanga uqaqpagaa Kanatap Maligaliurvikyuanggatni talvuuna.

Ministat anggiqatigiikpaktut nutqaqugumaplugu uqaqhikhat alungngup puyuaatigut ilanggini *Piliuqhimayukhamik Tamainnut Kanatian Havaakhainnut Halummahimmaangnikkut Hilaup Aadlangguktirninganutlu* ihumagiplugittauq ilanggit titiqqami. Ministat anggiktait ihuaqhaffaaqtauyukhat piumayauyut Yukon mit, Quebec, Kanata Alberta lu. Titiraaq ihuaqhaunia pidjutihimayaat ministat pitquiplugu Hivullitnut Ministanut (ihuaqhaqhimayuq titiraaq ilaliutihimayuq).

Piumania Newfoundland Labrador milu ministat katimayut *aadlanik ilauqanggittuq* uqaqatiriikpaktut.

Anggiyuqqaq uqaqtuq naunaipkagumapluni katimatillutik taapkuat *aadlanik ilauqanggittuq* uqaqatigiikpaktillutik ministat tamaita tiliuqtaat Tugliuyut Ministanut Katimayiita (DMC mik taivagaat) pitquplugit ikayuqhimmaaqplugit pivalliyavikhaatigut pivalliyaaamilu tamainnik-Kanatian havaakhainnik. DMC kut pitquyayut ihivriyuqplugit naliangnik pivikhainnik hapkuninga:

- unniutilutik puyungnik kititirihimayutlu imaa piyaami aadjikkiivyangnahuaqplugit tamaani kanatap aviktuurviitni ukiuqtaqtumiklu aviktuurviit ikayuutikhainnik Kanatap titiqqidjutaita kititihimayunik tuhaqtipkaivikhaniklu UNFCCC kunnut; imaalu

- tamainnik Kanatian piyauliqlutik atugakhat havaakhainnut naunaiyariikhimayutlu puyuatigut ikayuutigiyakhait himmauhidjutittaaqtunik inungnut nunaryuamilu.

Ministat pitquyutlu DMC kunnut imaa, anggiktauqpat havaakhait tamainnik Kanatian Hivullit Ministainnit, uqaqlugit uuktuutikhait ikayuutikhat piliuriami havaqatigiiktukhanik hulidjutikhainnut ihuaqhainahuaqtillutik naammagiyaulugitlu ihuaqhakhimayut, unniutiffaaqlutik Ministanut Imaruqtirvia 30, 2017 atuliqqat, katimalutiklu Ministat Katimayiita ihivriuriamingnik uqaqvigilugitlu ihumagiyayut.

Ministat anggiriiktut taaffuminga *Piliuqhimayukhamik Tamainnut Kanatian Havaakhainnut Halummahimmaangnikkut Hilaup Aadlangguktirninganut*luluhaqtirarhaunggittuq inungnut inikhimayukhatlu titiqqat havakpagait katimayiit CCME kut munariyainnik tuniyauniaqtut nungguliqqat Tattiarnaqhilirvia 2016.

2 IKIA

Ministat sainiqtakhaat Kanatian Tuhangnaqtut Ikiami Halumania Atugakhait taapkunanut Sulphur Dioxide nik.

Nunavut Aulaninga Hadja:

Minista Savikataaq uqaqhimmaaqpaktuq taaffuminga Algunngup Puyua Akikhait ihuittumik pidjutiniaqtuq Ukiuqtaqtumun Kavamatuqainni Minista uqaqtuq inmi piumapluni havaqatigiumayait Nunavut ikayuqlugu Nunattianggat. Kavamatuqait piumaliriikhimayut ikayuqtiqaqlutik ayuittianik pulaaqlutik Nunavunmut ihivriuriamingnik naliangnikkut.

Ukiuqtaqtungmiuyut akhuuqtut anggiktauplutiklu taapkuat tainiit ilaliutihimalugit talvani Tamainni Kanatainni havaakhainni. Ilitakhimalugit kaffiuyut ihumagiyayut piumapknangnikkut algunngup puyuatatigut akikhainnik uqagiyayukhat kavamatkunnit, taapkualluatluit akhuugutigiyait ayukhaqtaaqatunut kitkutliqaaq katimayut (taapkuatut manikkuqittut Ukiuqtaqtumi unggahiktutlu nunallaat, ilaliutiplugitlu Nunataarhimayutlu), akhuungnaknikkut algunngup puyuatigut kuviktittiutut ittut ihumagiyayut" .

Ilaliutihimayug: **Communiqué uvalu**
Piliuqhimayukhamik Tamainnut Kanatian Havaakhainnut
Halummahimmaangnikkut Hilaup Aadlangguktirninganutlu

Avatiliqiyitkunni Ministat Uqaqtait Hilaup

Aadlangguktirningatigut Halumanikkutlu Ikia

Tattiarnaqhilirvia 3, 2016

Montréal, QC - Tattiarnaqhilirvia 3, 2016 - Kavamatuqait, kanatap avikturviit ukiuqtaqtumi avikturviitnilu avatiliqinikkut ministat katimayut ublumi Montréal mi amigaikyuummiklugit pivalliavinikkut tamainnik Kanatian Havaakhainnik Halummahimmaangnikkut Hilaup Aadlangguktirninganutlu.

Pivikhaqaliqtugut In'ngilraangnitaniikkut pidjutihimmaaqtumik aadlanggukpalliyumik ikinikkut algunggup puyuatigut, halummahimmaangnikkutlu hilaptigutlu hakugiktumik maniliungnikhatigut. Ilaliutigiplugulu anggiyuamik ikiqliyuumiktunik puyuum anialailaqtata puyunggit tamainni pidjutihimayut maniliungnikkut pidjutiplituklu naupkangnikkut akhuuqvikhat pidjutigiyaayut hilaup aadlangguktirninganut", uqaqtuq David Heurtel, Québec' ngup Minista Pidjutihimmaangnikkut Pivalliavikhanut, Avatiliqinikkut Akhuungnialu Hilaup Aadlangguktirninganut, uqaqtipluni katimaqatauyunut talvani uqiuk tamaat katimadjutaanni CCME kut.

Aippaangani Qiqaiyalirviani, Vancouver Declaration nganni, Hivuliit Ministat anggiqatigiiktut pivalliavikhamik piupaplutik tamainnik Kanatian Havaakhainnik Halummahimmaangnikkut Hilaup Aadlangguktirninganutlu tikiutiyaami Kanatap avataani havaakhait Paris Accord pidjutipluni. Anggiktut piupaplutik atugakhanik ikayuutikhaannik katimadjutaat Kanatap 2030 tikiutivikhaannik 30 pusanmik ikinikhaannik ikinia 2005 puyuinggitnik.

Hivuliit Ministat akhuungniaqtutlu aadlanggunianikkut ikiqliniatigut algunggup puyuanik atuqhimaliqlutik atuqtauvaktunik amigaittunik ikayuutikhat, ilaliutiluguu algunggup puyua akikhainnut pivikhait atuqtauliqtut tamainnut kanatap avikturviitni ukiuqtaqtumilu pidjutihimavikhainni, talvulluaqmi takunnaqtuni Nunataarhimayut inunggit Kanatami Ukiuqtaqtumi sub Arctic avikturviitnilu.

Ilautigiplugu una havaakhaq, Ministat ihivriutait titiqqat algunggup puyuanik akikhainnik, talvulluaq malikhautivikhat, atuqtauliqlutik hilauplu akhuuqvikhat upalunggaiyakhimayaitnik pinggahunit kavamatuqait-kanatap avikturviit-ukiuqtaqtumi havaqatigiiktut. Titiqqat upalunggaiyakhimayait havaqatigiiktut takupkaqtitauniaqtut iniliqqat Tattiarnaqhilirvia.

Ihumagiplugit naliangnik pidjutihimayait havaqatigiiktut, Ministat uqaqtigiiplutik havattiaqtauyukhanik hulidjutikhainik tuniniaqtutlu uqagumayaitnik Hivuliit Ministat taaffuminga tamainnik Kanatian Havaakhainnik Halummahimmaangnikkut Hilaup Aadlangguktirninganutlu. Avatiliqiyitkunni Ministat ilitturihimaliqaat aadlauyut ihumagiyaayut ukiuqtaqtumi avikturviit, ilaliutigiplugitlu akittungnia inuuyaami, akhuungnaqtut niryutikhat, pivallialiqut maniliuqnahuat pidjutiyaat aadlatkiiqnik atugakhanik naliangnik ikiqliyuummiriami puyuit ihumagiyaayut. Hivuliit Ministat katimaffaangniaqtut ukiaqhalinggukkat iniqtiriami havaakhat.

Ministat katimaqatigiyaat kivraqtuiyit Katimayiyut Itqiliit, Inuit Tapiriit Kanatami Métis National Council kutlu uqakhugit ihumagiyaainnik ilitturipkagumaplugitlu ihumagiyaainnik pivikhanut akhuungnaqtuniklu Kanata in'ngutaqaqtilluni hakugingnikhamut, inmi pidjutihimmaaqhutik, ikinia algunggup puyua piliqlutiklu. Ministat quyagiyait kanatami Nunataarhimayut katimayiyut ilauihimmappakkamik pivalliavikhaatigut tamainnik

Kanatian havaakhainnik ilitturiplutiklu puigurarhaunggittumik pidjutihimmaaqłuni havaqatigiingnik hivumuuqtilluta.

Ministat quyagiyumayait Kanatiankut ikayuqtut ihumagiyainnik uqaudjaugiplugitlu havaqatigiiktunut, ilitturiplutiklu havaqatigiikniq nunaqaqtut pivallivikhamik tamainnik Kanatian havaakhainnik ikayuutauniaqtuq, hilaup aadlangguktirninganut pidjutivangmat tamainnut havaani igluqaqtunutlu Kanatami.

Uqagiyakkut ublumi takudjutyuq akhuuqnapitigut havaqatigiingnikkut ilaunikkutlu nakuuyumik, katimaqatinikkut qanuqtun piyakhavut akhuugutigiplugu hilaup aadlangguktirninganut pidjutihimayut hivuliptingni, hulidjutikhait aadlatkiingngukmattalu tamaini avikturviitni", uqaqtuq Minista Heurtel. Taimaatun pidjutiniaqtaatigut hivuni havattiangnikkut ikiqliyuummiklugit, inmi pittaangnikkut, nuutiklutiklu ikiqlinikkut alungngup puyatait, maliktugitlu havaakhait pidjutihimayunik Paris mi.

Ministat havaqatigiingniaqtut kaffini hilaup aadlangguktirninganut havaakhainnik talvuuna CCME tigut, pivallivikhanikkutlu:

- pilutik kitirinirmun hivunilui ihumaliuqlutik nakuuhivialiajutiniaqtuq aadjikiivyaqtunik piliqlutik puyuum anilalilaqtaat puyunggit titiraqlugit unniutilugitlu;
- ikayuutikhaniklu upalunggaiyaami aadlangguktukhanik pidjutigiplugit hukpaluiqhimayut ulipkaaqqhimayutlu; imaalu
- hivuniquaqlutik ihivriuqlugit nunainnat nunamilu imait halumaiqhimayuni nunaup puvitquumangaani.

Ilaudjutigiplugu pidjutihimmaaqut pivallivikhamik Ikiia Halummahimmaangnikkut (AQMS mik taivagaat), Ministat hulivaktut ikiqliyaami sulphur dioxide puyunggit. Puyuit pidjutiinnaqtut puvallirnirmun, taapkualluami nutaqqani inirniitnilu an'ngayuqtuyuqtut, avatiitnilu pidjutivaktut taapkuatut puyungnik nippalliqaqtut puyulaqinirminlu.

Ministat uqaqtut nutaaq Kanatian Tuhangnaqtut Ikiiami Halumania Atugakhait taapkunanut sulphur dioxide nik, nakuuhivalliajutiniaqtuq halumanikkut ikiiami tamaani nunaptingni. Taapkuat atugakhait pivalliajutauyut havaqatigiiplugit ilauquplugit angiyuaqtuni havaaqaqtut katimayitnit, kavamaunggittut, nunataarhimayut katimayit kavamatkutlu.

AQMS havaaqaqyuaqtut ihuaqutigiyayunik piplutik ikiia halumayaami munariyauluni tamaani Kanatami pidjutigivaktunut halumainnikkut ikiamut. Québec ikayuqtait hivunikhanggit AQMS kut, kihimi pivalliariktut maliguararhainnik havaqatigiiplutik avikturviit pivallivikhamik ilangginik pivikhaannut, talvulluat ikiiami ininggit qanuriliurmanggaatlu ikiia puyungnit.

Iniqtirutaanni katimatjutaa British Columbia Ministanga Avatiliqiyini Mary Polak Anggiyuqqaangnguktuq CCME kunni himmauqhugu Minista Heurtel.

CCME kut ministauviqalluaqtut ministat-hivuliquiuplutuk aadlatlu un'ngahiqtumin avataani kanatap katimaqatauplutik ministat katitiquhutik hulidjutikhamingnik avatiliqinikkut kanatami avataanilu kanatam ihumaagiyayunik. CCME kut piqaqtut avatiliqiyitkunni ministat kavamatuqainnit, kanatap avikturviit ukiuqtaqtumilu kavamainni.

Vancouver ngat Titiraa (www.tinyurl.com/j53y4ol)

Hivayaqlugit:

Michael Goeres

Aulapkaiyilluaq

CCME Katimayiryuangat

(204)948-2172

Aalanguktirninganutlu

Émilie Simard

Tuhaararhanik Havaktia

Ministap Havagviata Pidjutihimmaangnikkut Pivalliyudjutikhanik,

Avatinikkut Akhuuqhainiqlu Hilaup

(418) 521-3911